

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond:
o dată 7 cr., a dóua órá
6 cr., a treia órá 5 cr.,
și de fiesce care publi-
cațiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea și Admini-
strațiunea Unirii»
în
Blaș.

Anul VII.

Blaș 5 Iuniu 1897.

Numărul 23.

În fața autonomiei.

Din foile magiare și chiar și din unele foi românesce am aflat, că mai mulți laici inteligenți, fii credincioși ai bisericii noastre, au ținut pe la capetul lumii trecute o conferință confidențială în Cluș, în care au hotărât, să concheme o conferință mare după norma celei ținute în anul 1871 la Alba Iulia și din conferința aceea să adreseze memorande la locurile mai înalte, în cari să arete, cari sint dorințele și postulatele Românilor greco-catolici față de autonomia bisericii lor.

De óre ce noi despre convocare nu am fost avisați direct, am tăcut și nu am mai relevat lucrul. Acum înse aflăm, că nu numai se apropie ziua conferinței, dar că și proiectele de memorand sint deja terminate. Este deci la loc, ca să ne spunem și noi părerea față de mișcarea acésta, de óre ce lucrul, despre care e vorbă, pe toți de o potrivă ne interesează.

Ținem a declara, că noi din adâncul inimii noastre ne bucurăm de mișcarea laicimii noastre și de viul interes, ce-l manifestă față de libertatea și neatirnarea bisericii noastre. Felicităm deci pe toți aceia, cari au luat hotărîrea, să pună și ei umărul, ca să ajute clerului, să pótă lupta și birui. Asta e bine așa, de óre ce biserica nu e numai a clerului, nici nu e făcută numai pentru cler, ci e și pentru popor și mai virtos pentru popor. Tocmai de aceea nu numai drept, dar și datorință

aș laicii a sări întru ajutoriul bisericii, a se interesa de propășirea și înflorirea ei.

Față de hotărîrea luată la Cluș avem înse unele observări modeste, purcese din inimă curată și din dorul de a servi causei mari comune, de a servi bisericii.

Unde ținim? Nu una voim cu toții? Nu voim cu toții, să apărăm intactă autonomia perfectă a bisericii noastre față de orî ce ingerință străină? Nu voim cu toții, ca după putință autonomia bisericii noastre să o lărgim ast fel, în cât în cadrul ei să se dea și laicilor acel loc, care le compete și care bucuros l-am vedé ocupat de dînșii?

Una ne este deci ținta, unul ne este scopul.

Întrebăm mai de parte: La un scop comun cum ajungi mai ușor, cu puteri unite ori împrăștiând puterile?

„Unde-i unul, nu-i putere la nevoi și la durere; unde-s doi, puterea crește, și dușmanul nu sporesce.”

De ce a fost dar de lipsă, ca laicii să convoce consfătuirea intimă de la Cluș și acum pótă că și conferința fără a se pune în conșlegere prealabilă cu mitropolitul și cu clerul?

Nu punem întrebările acestea din resentiment. Repetăm din nou, că felicităm pe laicii nostri pentru interesarea lor. Ceea ce ne-a făcut, să punem întrebarea, e faptul de obște recunoscut, că lucrarea cea mai nobilă și frumoasă pótă să se facă vițiosă, dacă nu se face la timp potrivit și cu prevederile de lipsă.

În ce stadiu să află astăzi cestiunea autonomiei?

Maiestatea Sa a dispus conchermarea congresului autonom pe basa din 1870—71. Atâta și nimic mai mult. Episcopatul nostru înse n'a fost încă în posibilitatea de a se sfătui asupra acestui lucru și de a lua o poziție óre care.

Acum ce este interesul bisericii noastre? Nu e óre supremul nostru interes, ca mai virtos într'o chestie de așa mare moment toți una să gândim și una să mărturisim? Acum dacă laicimea fără de a băga în samă pe episcopi și pe cler va lua poziție, ér episcopii și clerul nu se vor întreba, nu am sfășiat óre trupul bisericii și nu am resfirat puterile în loc de a le aduna?

Când și cum s'a ținut conferința din 1871?

Conferința din 1871 s'a ținut, după ce congresul autonom regnicolar în butul tuturor protestărilor mitropolitului Vancea de fericită amintire a creat un statut comun și pentru biserica noastră. Atunci a venit fericitul Ladislau B. Popp și a dat alarm laicimii și preoțimii de o potrivă, ca să grăbescă în ajutoriul mitropolitului pentru a puté conjura pericolul amenințator. Și conferința s'a făcut în deplină înțelegere cu cercurile bisericesce, și unul dintre notari a fost actualul nostru preposit, și reprezentate au fost la conferință capitulul mitropolitan și capitulul episcopesc din Lugos.

Azi înse nu cunoșcem încă părerea

Feuilleton.

Suvenir de călătorie.

(Blaș—Budapesta—Agram—Venetia—Fiume.)

(Continuare.)

„Jivili brati hrvatski!” era strigătul unison, ce ieși din peptul nostru al celor mai tineri, când ajunserăm în ziua următoare la gara din Zagreb. Și lăsarăm, ca de pe buzele noastre să Iese exclamarea acésta, căci eram avisați, că frații croați ne așteptă. Și aievea, în dată după intrarea trenului în frumoșă gară din Zagreb, a cărei portal imiteză pe cel din Pesta, am observat pe un preot, care aștepta. Scoborîndu-ne din tren, el grăbi la noi și ni-se presintă ca părintele Szegedi, rectorul convictului gr. cat. de băeți. Ne-am bucurat neapus, când am audit, că dînșul încă e gr. cat. și că are și parochie și biserică gr. cat., cari aparțin diecesei gr. cat. de Cris. A! Krizevacul l-am zărit trecând cu trenul. E unul dintre cele mai vechi orașe croate, cunoscut încă de prin vécul al XII-lea.

Ieșind din gara Zagrebului am pornit

sub conducerea păr. Szegedi, să visităm orașul, care de departe are deja aspectul unei frumoșe capitale. Ne mai arată Zagrebul ceva, arată încă un lucru, pe care atâta l-am invidiat: arată dărnicia Croaților pentru cultură și literatură, dorul de înaintare și dragostea artelor!

În scurtă vreme se ivi la stînga noastră un edificiu frumos; era *Starcevic-dom*, casa partidului Starcevic. Apoi nu preste mult la dreapta un pavilion mare de fer; era fostul pavilion croat de la esposiția milenară, pe care Croații vor să-l așede acum definitiv în capitala lor spre a-l folosi pentru diverse esposiții. Urmă apoi o promenadă cu câte va rondouri atât de escelente. Grupurile erau așa de artistice întocmite, covórele de Ierbă așa de simetric tăiate, cât simțiam o vie satisfacție privindu-le. Și să mai spun, că era o varietate multicoloră de flori. Pentru noi bogăția asta de vegetațiune era admirabilă, dar... deslegarăm în curând enigma asta. Părintele Szegedi ne dușe la o columnă meteorologică, darul unui profesor. Pe columnă făcurăm o mulțime de observații termo-, baro- și mai sciu eu ce fel de -metrice. Vădurăm direcția vînturilor, căldura, presiunea atmosferică, situațiunea geografică,

și că Zagrebul e cu dóné graduri mai aproape de ecuator ca noi. Dar plecarăm de aci, căci o mulțime de curioși se adunase în jurul nostru auzîndu-ne vorbind în străine graiuri. Trecând prin diverse strade am ajuns la biserica catedrală, a cărei turnuri chiar acum se terminază. Biserica acésta și preste tot orașul suferise mult în 1880 de un puternic cutrémur de pămînt. În drum ne întâlnirăm cu Mitropolitul *Posilovic*, care venia de la biserică în societatea unui canonic a latere, apoi cu *Dr Premuș*, simpaticul secretar mitropolitan, care ne însoți mai de parte prin oraș dându-ne espicări. Vădurăm și internul bisericii edificate în stil gotic, bogăția altarului principal, și frumșeta ornamentice și încă pietatea mișcătoare a poporului, căci era Vineria mare la catolicii latini.

Jur împrejur de biserică e reședința arhiepiscopului, o zidire veche; într'o chilie aproape de biserică e un stabiliment de sculptură artistică în pētră, unde se lucră ornamentica bisericii.

Piața, ce se întinde înaintea catedralei, formeză cu edificiile ei a treia cetate, din care e compus Zagrebul, a nume kaptol saș orașul capitalar. Acolo ar fi de o samă! 28 stăle capitulare, din cari vre o 6 se țin vacante,

episcopatului. Cum putem deci să luăm poziție noi, când încă n'au luat poziție aceia, cari, — și asta o vor concede și frații laici, — totuși în rîndul primă și dreptul și datorința de a reprezenta interesele bisericii?

Conferința conchemată înainte de a cunoște părerea episcopilor și fără conțelegere cu dinșii este deci neoportună și neconducătoare la scop.

Mai mult, o asemenea conchেমare cuprinde în sine un vot de neîncredere față de mitropolit, față de episcopi și față de clerul întreg, care neîncredere clerul nostru nu a meritat-o, pentru-că dintre toate clerurile al nostru e acela, carele mai multe jertfe aduce pentru biserică și neam.

Etă observările noastre modeste față de plănuita conferență. Nu e vorbă de esența lucrului. Pe toți o țintă ne călăuzesce, un ideal ne inimază. E vorbă numai de procedură.

Să punem deci la o parte ori ce neîncredere.

E vorbă de o luptă așa de grea, cum abia am mai avut: de o luptă, care imperios ne impune abnegare deplină, concentrarea tuturor forțelor noastre, înțelepciune și spirit desevarșit de ordine și de disciplină.

În frunte ne stă un mare mitropolit, care pentru fericirea fiilor săi și pentru gloria bisericii e gata la jertfa de sine.

Datorința noastră a tuturor este a ne grupa în jurul lui, a asculta de glasul lui, și când va da semn, a sări întru ajutorul lui, cum au făcut înaintașii nostri la anul 1871.

Închiăm cu dorința, ca cele spuse să fie primite cu acea inimă curată, cu care le-am spus.

Er cei ce au urechi de auzit, să audă.

Și preste toate să avem iubire între noi, căci de am avé toate și iubire de nu vom avé, nimica nu ne folosește.

La cestiunea autonomiei.

„Gazeta Transilvaniei“ în numărul său din 2 a c. face o analiză a primului nostru din 22 Mai. Ea se bucură de declararea noastră, că „de s'ar cufunda pământul, pe noi întrepidi ne va afla întru apărarea drepturilor noastre sfinte“. Cu toate acestea mărturisesc, că articolul nostru nu a luminat-o pe deplin. Ea nu pricepe mai ales cuvintele noastre: „Dumnezeu nu va părăsi pe cei slabi, și nu ne va lăsa, să fim înghițiți de cei tari.“ Ea de aceea și întreabă: „Cine sînt dar cei tari, cari rîvnesc a ne înghiți pe noi cei slabi?“ Din cele următoare se vede apoi, că ea e aplicată a ne explica cuvintele noastre așa, ca și cum noi sub „cei tari“ am înțelege biserică catolică de rit latin. În asta înse greșesc „Gazeta“: noi nutrim convicția cea mai firmă, că dacă numai Romei și silițelor noastre am avé să-i mulțămim autonomia, și dacă în totă afacerea acesta nu s'ar amesteca șovinismul magiar cu interesele sale, atunci n'ar esista pe lume altă biserică mai autonomă ca biserică română unită. Prin acesta firesce că nu vom să zicem, că în special Magiarilor catolici nu ar fi infectați și ei în măsură mare de șovinism. De aceea va fi neapărat de lipsă, ca să ne îngrădim bine. Dar despre lucrul acesta așa credem, că nu preste mult vom avé prilej de a mai scrie mai pe larg. „Gazeta“ de loc nu-i convine, că noi mai nutrim și optimism. Să ne ierte observarea, dar fără de activitate nu vom puté să ajungem la nici un bine, ér activitatea pôte să primescă impuls numai din optimism. Pesimismul ne-ar duce și în cele bisericesci la fatalismul lui Mohamed, pe cum ne-a dus și în cele politice.

„Alkotmány“ din 30 Mai scrie despre „Pericolul autonomiei“. Spune, cum cortesii guvernului au început deja agitațiunea, pentru ca în comitetul autonom central să se alegă omeni de al guvernului. Agitația acesta o caracterisază cu cuvintele: „Trimisii diavolului bat deci deja ferul în interesul său.“ Provocă pe catolici, să se organizeze pentru alegeri.

„Magyar Állam“ publică în numărul său din 2 a c. următorul prim-articol:

„Cu drept cuvint a provocat întristare vestea aceea, că episcopiile ținătoare de mitropolia gr. cat. de Alba Iulia în congresul de autonomie cat. ori nu vor fi reprezentate de loc, ori vor fi reprezentate numai în chip defectuos. Cel puțin ast fel se anunță din Cluș, unde se zice, că bărbații de încredere ai celor patru diecese au ținut o consfătuire în obiectul acesta.

„Nici în congresul din 1870 nu au trimis delegații diecesele de Blaș și de Gherla, diecesa de Lugoș încă a reprezentat-o numai pe atunci noi numitul episcop Ioan Oltean, pe când din diecesa gr. cat. de Oradea sa înfățișat episcopul și reprezentanții bisericesci Iosif Pap-Szilágyi și Iustin Pappi, și cel din urmă, după rostirea unei cuvintări linse ca șerpele și, ca să grăim fără de rezervă, viclene ca șerpele, încă a părăsit consultarea, în vreme ce reprezentanții laici aleși Iosif Roman și Iosif Vulcan nici nu s'au înfățișat în congres. Și de cum va semnele nu înșelă, acuma frații nostri români catolici de rit grecesc vor să se subtragă din noi din congres.

„Și totuși cauza, la care se provocă pentru a dovedi îndreptățirea acestei retrageri, e numai aparentă. Iustin Pappi în numele Românilor protestatori a argumentat adecă cu aceea, că ei au drepturi autonome și pe temeiul acestora poftesc congres deosebit. Inimicii Românilor i-au învinuit, că ei nu sînt credincioși sinceri ai unirii, că vor să constituescă biserică națională și se nisuesc spre o organizație mai mult politică de cât religioasă. Adevărul înse pare a fi fost, ba a fi chiar și astăzi chiar la mijlocul dintre acestea două: Români și-au temut și-și tem pôte și astăzi drepturile autonome și fundațiunile, ér de altă parte cred, că omeni cu autonomia catolică vor să constituescă un fel de biserică națională magiară, de la care ei și din cauza acesta se retrag. Repetăm, că explicarea asta e numai consecunța logică a purcederii lor, dar ei asta nicăiri nu au spus-o.

„E deci în interesul cauzei comune

pentru ca ast fel cu banii cruțați să se acopere în cât va spese restaurării catedralei. La locuința canonicului preposit am vedut un castan așa de mare, așa de estins în periferie, în cât... nu mai zic nimica, să nu credă cine va, că spun una cu codă!

Am trecut apoi printre mulțimea poporului adunat la țîrg, printre țerani, a căror costum bătea în roșu-alb-vinăt, și am cetit cu mirare pe cornurile caselor și pe firme numiri ca *trg*, *ulica*, *crsma* ș. a. Părintele Szegedi ne-a arătat tot, ce era interesant în calea noastră; așa am vedut frumoșa statuă ecuestră a banului *Jelacic*, internatul fiilor de nobili, biserică parochială unită, cu icone de ale regretatului pictor român *Epaminonda Bucevski* din Bucovina, am vizitat palatul ministeriului de culte cu eleganta sală de recepțiune, și am ajuns în sfârșit pe *Strossmayerovo setaliste*, promenada lui Strossmayer, cu o vedere foarte frumoșă preste zidurile lui cele elegante.

Am admirat Budapesta, dar am rămas încântat de Agram. Dacă Pesta are vederea din Buda, are și Agramul vederea de pe promenada, pe care eram noi acum. Are și Agramul strade elegante, de o curățenie nespūsă, are un teatru, cum nu este în Pesta, are patru școli populare cu etaj, foarte frumoșe, școli industriale, gimnas de fete (doctorul nostru ar fi vrut, să fie chemat la

vre o consultațiune în gimnas), două gimnasii pentru studenți, are universitate cu trei facultăți, are parcul Maximir de o frumoseță splendidă, și mai pe sus de toate are palatul academiilor sud-slave cu un muzeu, care pôte rivalisa cu cel din Pesta, și cu o galerie bogată de tablouri. Zidirea acesta dimpreună cu galeria de picturi a dăruit-o episcopul Strossmayer poporului său. Acest dar se prețuesce în 5 milioane de floreni. Fost-am în academiă acesta, un edificiu imponent, zidit din munificența episcopului Strossmayer, și vedut-am aci colecțiuni bogate și foarte prețioșe de archeologie și numismatică, vedut-am galeria de picturi cu copii de ale celebrilor pictori italieni și vre o patru chipuri originale de ale lui Tiziano.

Îșind de aci am trecut pe lângă statuă frumoșă a sfintului George, ne-am suit cu trenul funicular éră în cetatea de sus și am intrat în convicțul gr. cat., unde ne aștepta prânzul.

De și Vineri și așa dară zi de post, dar prânzul a fost bogat. Vași spune, dragi cetitori, și ce am mâncat, dar în nimica nu mă pricep așa de rău ca în numirile mâncărilor, și pentru nimica n'am o memorie mai slabă ca spre tréba asta. Ceva totuși pot să vă spun: am beut vinul cu *chiselita*. Veți rîde, că pentru a bé *chiselita* am făcut o cale așa lungă până la Agram. Dar e așa,

cum vă spun. *Chiselita* îi zic adecă Croații la apa acră. Și încă ceva vă mai spun pe de-asupra: apa asta minerală, horvizul asta e în întreprinderea unui *Român gr. cat.!* Er ca să vă convingeți, vă citez firmă: „Apatovacka kiselica. Valeriu Maniu, Krizevica.“ — Mai îndoiți-vă? Părintele Szegedi ni-l-a recomandat ca pe un creștin bun.

Veți pricepe, că la masa asta n'au lipsit nici tosturile. Părintele Szegedi ne-a salutat nemțesce în numele episcopului său, carele a dispus, să ne ospeteze în seminar. Unul din profesorii gimnasiali, cari încă erau chemați la prânz, ne-a salutat croațesce. Noi am răspuns nemțesce, și la dorința lor s'a rostit un tost și pe romănesce, pentru ca ei să audă „frumoșă limbă romănescă“. S'a și cântat romănesce, și ce e mai mult, cel mai mărunt dintre escursionisții s'a luat la bătae cu elevii din internat și spre lauda numelui de Român fie zis, i-a bătut pe toți... în șac, de nu va fi mințit, că e de ăia de pe la Șeghiș!

După prânz am vizitat seminariul teologic, unde prefectul de studii *Dr Medjimorec* ne-a primit și condus cu multă afabilitate. Am fost apoi la catedrală și am admirat corul, care chiar cânta neîntrecutul „Miserere“ al lui Palestrina. L-au cântat așa de doios, cât inimă de petró de ai fi avut, ar fi trebuit,

catolice, ca să împrăștiăm deja de acuma îngrijirile fraților noștri catolici de limbă română și să cercăm chipuri, ca și ei să se infățișeze la congres.

„Nu poate să fie scopul autonomiei catolice, nici nu este lertat a se presupune despre ea așa ceva, ca ea să usurpeze ori confiscare organismul autonom deja existent, drepturile, constituțiunile, fundațiunile lui existente. Dimpotrivă se poate presupune, că ea doarece, să cerce copcii împreunătoare cu organismul autonom deja existent. Țr după ce mitropolia de Alba Țulia și altmintrea formeză o provincă deosebită a episcopioilor de sub corona sfintului Ștefan, urmază aprópe de la sine, ca mitropolia acésta să rămână cu tóte drepturile sale, să-și isprăvescă afacerile autonome și să-și administreze fondurile în chip independent, și pentru ea centrul regnicolar să fie for superior numai întru atâta, întru cât printr'insul póte să comunice cu corona.

„E deci lucru firesc, că congresul catolic, cel ce respectéză drepturile altora, nu póte excepționa de loc în contra la aceea, ca mitropolia acésta să-și constituéscă autonomia într'un congres deosebit, carele înse firesce că va puté să se convóce numai după congresul regnicolar; de aceea de la reprezentanții, cari se vor infățișa la congresul regnicolar, nu vom puté să așteptăm, ca ei să se supună hotăririlor congresului regnicolar, mai înainte de ce s'ar aduce hotăririle congresului lor propriu. Foloséscă-se deci de rezervă, noi recunóscem cu respect acest drept al lor, dar să nu se subtragă de la congresul regnicolar, de la sêrbătórea acésta sublimă a înfrățirii catolice. Credem firm, că membrii congresului bucuroși vor respecta punctul acesta de vedere particular al reprezentanților români, pe cum nici nu ar merita drepturi acel congres, care ar voi să-și clădescă autonomia proprie pe ruinele drepturilor autonome ale altora.

„Episcopatul român trăesce în uniune cu Papa și cu episcopatul unguresc. Episcopii români leaú parte în conferințele episcopesci ca nisce fii credincioși ai bisericii catolice unguresci istorice, și în suflet sînt

una cu frații sêi cei de rit latin; ar fi deci o adevêrată inconsecuență, dacá s'ar rupe de cãtră noi chiar atunci, când vom să ne unim spre a apêra binele comun, drepturile, libertatea bisericii.

„Și dacá ei ascultă și de glasul minții sãnãtóse, atunci trebuie să mai pricépă și aceea, că în cazul, când s'ar rupe de cãtră congresul de autonomie, ei totuși nu ar forma biserică națională, ci numai biserică de naționalitate, în drepturile sale, ba chiar și în organizarea congrueli și în școlile sale ar fi dați de totulul tot pe mână puterii politice și mai mult nu pot conta la scutul bisericii catolice, de óre ce cu minte ușórá l-a respins drépta, ce l-a întins-o spre ajutoriú. Dacá dimpotrivă își vor organiza autonomia mână în mână cu noi, în concordie cu noi, atunci în tot de una va exista o putere mijlocitoare, care ar puté să-i apere pe ei în contra lipsirii de drepturi, érá dreptățile lor în contra suspicióarii, și comuniunea cu puterea aceea le-ar da în tot de una scãpare de la aceea, ca biserica lor să nu fie privită de mijloc spre aspirațiunile naționale neindreptățite, și ei să nu pótă fi invinuiți cu tendențe, cari graviteză în a fară. De altă parte ce privește silințele juste îndreptate la folosirea limbii românesci, biserica catolică, carea le-a permis în bisericile lor folosirea limbii lor materne, nici în privința acelei dorințe juste nu le va denega spriginul sêú, punénd din partea sa o singurã condiție, ca ei și pe lângă pãzirea drepturilor sale autonome să se privéscă de o parte constitutivă a bisericii unguresci istorice. Pe lângă sfînta unire consciința acésta, că se țin de acela-și corp cu noi, va fi întãritura lor cea mai mare.

„Am scris rîndurile acestea, pentru ca să neteđim calea pe sama armoniei, care formeză interesul comun, binele comun al nostru al tuturor. Avénd înaintea ochilor interesul lor propriu bine înțeles rugăm pe frații noștri gr. cat. români, să nu respingă drépta frățescă, ce li-s'a întins, căci respingerea acésta nu va efectui întãrirea drepturilor lor, ci va servi puterii statului de titl

să ți-se înmóie sub acésta melodie puternică, doioasă și dulce.

Țesînd de la biserică, — să nu fie cu supêrare, — am vêđut pe la spate o damă cu un pêr fórt frumos și lung, aievea îi ajungea până aprópe de cãlcãie. Ce folos înse, că întorcéndu-se spre noi cu fața, . . . am plecat și noi mai de parte, . . . era așa de palidă și fără viață.

De aci am mers sub conducerea pãr. Szegedi și a drlui Medjimorec la cemetiul și morga orașului, situate pe o înãlțime, la depãrtare cam de o jumãtate órá de la oraș. Departe înaintea nóstră se vedeau ruinele Medvedgradului, de unde se zice, că e o frumoasă vedere preste întregã regiunea, până la mari depãrtãri.

Un termometru, cu care se mészã cãldura culturii, se zice, că sînt și cimiterile și preste tot pietatea, ce se dovedesce celor morți. Dacá este cât de puțin adevêr, în vorbele acestea, atunci despre locuitorii Zagrebului nu se póte vorbi de cât cu fórt mult respect. Eú nu cred, că se vor fi aflând în multe locuri cemetere așa de frumoase și în așa bunã rînduélă ca aci. Frumósele arcade, ce se zidesc de oraș și apoi se vînd familiilor ori singuraticilor, te umplu de așa puternică emoțiune, cât fãr de voe îți vine gãndul, că mai bine să odihnesci sub o arcãdă de acésta artistic împodobită, de cât

să-ți mai duci cu anevoință viața printre necasurile acelei lumi. . . .

Aprópe de cimiter e edificiul morgei. Spun, cari sciú, că e chiar ca cel din Bucuresci. Cei mai mulți au intrat în el. Eraú într'insul patru morți. Eú n'am intrat, căci destule sentimente deșteptase în peptul meú orașul morților.

Când am ajuns a casă, era întunerec. Am cinat éráși în convictul nostru și apoi ne-am despãrțit: unii saú dus la otel, érá studenții cu doi profesori au mers la internatul fiilor de nobili, unde erau încuartirați.

Diminétă trecénd prin *Ilica*, — frumosul bulevard al cetății, — am mai cercetat museul de naturale, fórt bogat în colecțiune de animale și scoici marine. Cu deosebire admirabilă e colecțiunea de „albine“, adevcă de paseri albe. Am vêđut aci și corbi albi. Mergénd cãtră gară am mai cercetat și grãdina botanică. În cale am vêđut statua lui Preradovic, cel mai mare poet croat.

Stringénd cu cãldură mână pãr. Szegedi l-am mulțãmit încã o datã de primirea cãlduróasă, ce ne-a fãcut, și la plecarea trenului am fãcut, să rêsune gara Croației de un romãnesc și puternic: „Trãescă pãrintele Szegedi!“

(Va urma.)

noú de drept spre a confisca drepturile, ce le au.

„Viitorul ne va da noué dreptate!“

Revistă bisericescă.

Din Patrie.

Primatele Vaszary a dat preoțimii sale circular cu privire la autonomie. El zice, că cestiunea acésta datéză din 1848, când prin articolul de lege XX religiunea catolică a încetat a fi religiune de stat. Biserica catolică își are autonomia sa dată de însu-și Domnul Christos, care autonomie fiind opul lui Dumnezeu nu se póte schimba, pe cum ar dori unul ori altul. După acésta autonomie Domnul Christos tótă puterea de a governa a dat-o în biserica sa episcopilor și nu laicilor. Episcopii nu pot fi lipsiți de puterea acésta, nu pot renunța la ea, nici nu o pot împãrți cu nimeni. De aceea ei nici nu o pot suferi nici o iugerință esternă în propunerea credinței, în administrarea sacramentelor și sacramentalelor, în celebrarea cultului divin, în creșterea clerului și a ordurilor religióse. Cercul de activitate al autonomiei póte să cuprindă numai acele drepturi, pe cari 1) le deprinde Maiestatea Sa ca rege apostolic și patron suprem prin ministeriú, 2) acele afaceri, cari le póte delega autonomiei corul episcopesc, și 3) acele drepturi, cari le acórdă autonomiei statul. — Circularul recomandă credincioșilor, ca să se feréscă de amãgitori și să alégă ca reprezentanți la congres numai catolici sinceri, a căror onestitate e probată. — Ziua de 24 Iuniú o prefige ca termin, când are să se începă conscrierea alegătorilor.

Roma.

În 27 Maiú s'a întimplat canonisarea de sfinți a fericitului Antoniu Maria Zaccaria, întemeiãtorul ordului Angelicilor și Barnabiților, și a fericitului Petru Fourier, numit și „apostolul Lotaringiei“, întemeiãtorul ordului cãlugãrițelor de Notre-Dame. Papa cu ocașiunea acésta s'a prezentat în biserica s. Petru purtat pe sedes gestatoria. La actul canonisãrii au asistat mulți prelați din strãinãtate și ca la 25,000 de credincioși. În biserică numai cu bilet éra permisã intrarea.

Revistă politică.

Afaceri interne.

Dieta în ședința din Sãmbãta trecutã a primit și în a treia cetire proiectul de lege despre curțile cu jurați. Tot atunci s'a primit în general proiectul de lege referitor la ameliorarea subsistenței diurniștilor. La finea ședinței deputatul Polonyi a interpelat pe ministrul de interne, din cauza, că poliția ar fi conturbat în Joia precedentă adunarea cetățenilor din Budapesta, cari au protestat în contra ridicãrii cuotei.

Martí s'a început desbaterea asupra proiectului de lege despre procedura judițială în afacerile criminale. Opoșiția a manifestat în ședința primă spirit abstrucționist, în ședința de Mercuri înse s'a purtat destul de blãnd. Mai mare opoșiție se va face la desbaterea specială.

a proiectului, când va veni pe tapet §-l 16, cu care o parte a guvernamentalilor încă nu se unesc. În acel § se prevede, ca și insultările comise pe calea presei să cadă în competența tribunalelor ordinare, era nu în a curților cu jurați.

Cestiunea cotei era s'a infundat. E probabil, ca proporțiunea de acum să mai rămână și pe anul viitor ca provisorie.

Prin proiectul de lege despre academia militară din Budapesta s'a împlinit un postulat al Apponyștilor, și acum contele Apponyi fără de a-și nega principiile poate ajunge la guvern.

Austria.

Scandalurile parlamentare și obstrucția s'a continuat. Liberalii s'a purtat sub totă critica. Ei au nimicit vața parlamentului înaintea poporului. Cetățenii sint indignați, că deputații, cari își primesc plățile din sudorea poporului, nu lucră nimica. Social-cresștinii au susținut, că Jidovii ar fi pus la cale certele ne mai pomeuite dintre deputații creștini, era ordinațiunea ministerială în cestiunea limbii cehe ar fi numai pretext.

Presa liberală în loc de a desaproba obstrucția parlamentară, ațită pe obstrucționiști. „Neue Freie Presse“, cea mai de frunte foe jidano-liberală, până acuma judeca aspru pe antisemiți pentru turburările, cari le făceau din când în când și purtarea lor o cualifica de necuviinciosă, și acum chiar această foe îndemnă pe liberali la scandaluri.

Scandalurilor parlamentare li-s'a pus capăt în 2 a c., când ministrul Badeni cu autorizarea împăratului a închis această sesiune parlamentară, care în decurs de cinci săptămâni (din 28 April până în 2 a c.) nu a putut lucra aproape nimica. Nu este cunoscut, că ce măsuri va lua guvernul, ca pe viitor obstrucția să nu mai fie cu putință; se scie înse, că majoritatea parlamentară până acum se arată a fi credincioasă guvernului. Majoritatea a încredințat comisiunii sale parlamentare, să urmărească și în decursul vacanțelor toate evenimentele politice și să ia poziție față cu ele în sensul principiilor sale. Obstrucționiști sint indignați. Până acum încă n'a transpirat în public, ce mai machineză spre a compromite constituționalismul, glorificat de ei, pe când erau la cărma.

Anglia.

Poporul irlandez nici acum după sute de ani nu se poate împăca cu supremația Anglezilor. Deputații irlandezi au declarat în parlamentul din London, că nu vor lua parte la jubileul de 50 de ani al încoronării reginei. Ei în numele alegătorilor din nou au înșirat nedreptățile, ce le sufer în deprinderea religiunii, în drepturile civile și în bunurile lor. Purtarea Irlandezilor a supărat rău pe deputații anglezi. Presidentul a eschis de la ședință pe 4 deputați irlandezi. Doi, cari nu au ieșit de bună voe, au fost scoși cu forța brachială.

Turcia.

Pertractările dintre reprezentanții marilor puteri și dintre regimul turcesc în cestiunea păcii între Turcia și Grecia până acum nu au condus la nici un rezultat pozitiv.

Albanezii, cari tot de una au fost supuși credincioși ai sultanului, urgiteză următoarele reforme:

Vilaieturile İanina, Monastir, Scutari și Cosovo să se prefacă în o provincă cu numele Albania. Această provincă să aibă autonomie perfectă, având guvernul numai a numi pe guvernator și a primi tributul. Supușii mohamedani să nu mai fie obligați la serviciu militar, ci Albania numai în timp de război să fie obligată a pune la dispoziția Turciei un anumit număr de soldați. Albanezii „ortodoxi“ să fie supuși unui esarch al lor și să se elibereze de sub influința grecisătoare a patriarhului icumenic.

Albanezii prevăd, că Sërbia și Bulgaria se vor opune la autonomia lor, dară numai să nu le fie mâinile legate, că cu Sërbi și cu Bulgarii vor isprăvi ei.

Îndreptar.

referitor la organizarea după diecese a cercurilor electorale pentru alegerea reprezentanților mirenți, ce vor participa la adunarea de organizare a autonomiei Bisericii cat. din Ungaria.

(Aprobat de Maiestatea Sa ces. și apost. reg. sub Nr. 20,340 din 15 Oct. 1869.)

XXI. În arhidieceasa de Alba Iulia.

Blaș. Protopp. Blaș, Alba Iulia, Alecuș, Armeni, Aiud, Băgău, Bistra, Cut, M. Uioara.

Elisabetopol. Protopp. Bia, Elisabetopol, Șomfalău, Valdauta, Arieș, Mediaș.

Turda—Cluș. centrul Cluș. Protopp. Beiș, Pogăceaua, Pogăceaua inf., Turda, Catina și Cluș.

Coșocna. Protopp. Coșocna, Fărăgău, Muieruș, Morlaca, Pălatca, S. Mărtin, Dergely, Milovan.

M. Oșorhei. Protopp. Reghin, Giurgeuș, Ernot și Ludoș.

Făgăraș. Protopp. Făgăraș, Trei-Scaune, Sibiu, Odorhei, Cichindeal.

XXII. În diecesa de Lugos.

Lugos. Protopp. Lugos inf., Lugos sup., Buziaș, Temișóra, Ciacova, Torontal, Oravița, Bocșan și Varadia.

Hunedóra. Protopp. Hațeg, Jiș, Ulpia, Traiana, Hunedóra, Băbălna, Cugir și Halmagiu.

XXIII. În diecesa de Orade de rit gr.

Oradea I. centrul Orade. Protopp. Eriș, Erdőd, Ardușat, Szamosköz, Bükkalja și Satmar.

Oradea II. centrul Orade. Protopp. Lunca, Farnos, Ghiriș, Gașa, Murăș, Boroș-Sebeș, Popfalău, Leta mare, Vașad, Holod, Beiș, Crișul repede și Orade.

XXIV. În diecesa de Gherla.

Gherla. Protopp. Gherla, S. Mărgita, Răckő, Reteag, Cristur, Beclean și Lăpușul rom.

Surduc. Protopp. Alpret, Vad, Surduc, Buza, Giula, Lojard și Sic.

Năsăud. Protopp. Năsăud, Budac, Bistrița, Ciocman, Capolnoc-Mănăstur.

Șomcuta mare. Protopp. Nireșul mare, Șomcuta mare, Ip, Crasna, Valcăul ung. Pereciș.

Èr-Mindszent. Protopp. Vartă de jos, Pred, Èrmellék, Ilyésfalva, Nagyszeg, Șamșond.

Baea mare. Protopp. Sarvad, Oaș, Baea de sus, Baea mare, Satmar, Szinyérváralja.

M. Sighet. Protopp. Turț, Iza, Sood, Kraszó, Mara, Sighet și Vișeu.

Modalitatea alegerii membrilor pentru adunarea de organizare a autonomiei Bisericii cat. din Ungaria.

(S'a aprobat de Maiestatea Sa ces. și apost. reg. sub Nr. 20,340 din 25 Oct. 1869.)

§. 1. Adunarea de organizare a autonomiei bisericii cat. din Ungaria se compune din membri bisericesci și mirenți în acea proporție, că cei dintâi compun una a treia, cei din urmă două a treia din toți membrii.

§. 2. Atât membrii bisericesci cât și cei mirenți vor participa la adunare pe basă reprezentativă, cu excepțiunea corului episcopesc, care se va prezenta după modalitatea din §. 4. p. a.

§. 3. Atât reprezentanții bisericesci, cât și cei mirenți își primesc mandatele prin alegere imediată.

§. 4. Statul preoțesc va fi reprezentat:

a) prin cei patru arhiepiscopi, douăzeci de episcopi și arhiabatele de Muntele Panoniei ca unul, carele este guvernator cu iurisdicțiune episcopescă al unui teritoriu diecesan deosebit; dacă episcopul este împedat, atuncia vicariul lui, era dacă scaunul episcopesc este vacant, atuncia vicariul capitular va cuprinde loc în șirul episcopilor;

b) prin câte un reprezentant al tuturor capitulelor ales din sinul lor împărțiți după cele patru provincie bisericesci;

c) prin câte un reprezentant al celor cinci orduri călugăresci, cari special se ocupă cu instrucțiunea și a nume: Premonstratensi (luându-se într-una cele două provincie ale lor), Cisterciții, Benedictini și Piaristi, pe cum și prin un reprezentant al Minoritiilor, aleși din sinul soților aceluia-și ord în urmă.

d) prin 34 reprezentanți preoțesci aleși după diecese prin preoțimea seculară, cuprindându-se și preoții acelor orduri călugăresci, cari nu sint anume reprezentate.

§. 5. Representarea capitulară se întâmplă prin votare secretă așa, că în adunarea capitulară a fie cărui Capital stringându-se bilele de votisare a membrilor, se ia protocol despre aceea, că care câte voturi a obținut; protocolul se trimite prin capul capitular pe calea episcopului diecesan la respectivul mitropolit al provinciei, care pe lângă întevnirea unei comisiuni de cinci membri aleși din sinul Capitalului mitropolitan respectiv de acela-și capital numără voturile și estradă credenționalul celui ce a obținut mai multe voturi.

§. 6. Representarea celor cinci orduri călugăresci, se întâmplă așa, că voturile membrilor fie cărui ord (casă, convent, claustru) în adunarea votanților se string asemenea prin votare secretă, despre rezultat se ia protocol și acesta prin mai marele casei se trimite la capul ordului, care cu întev-

nirea consilierilor guvernului ordului ori cu a auxiliarilor guvernului numără voturile și prevede cu credențional pe cel ce a obținut mai multe voturi.

§. 7. Cei 34 reprezentanți aleși de preoțimea seculară și de preoții ordurilor nerepresentate în mod special, ținându-se cont de statul personal al preoțimii diecesane și în rîndul al doilea de proporțiunea numerică a credincioșilor catolici, se împart între singuraticile diecese în modul următor:

repres. preoți	
Pe archid. de Strigon cad	3
Pe diecesa de Eperjes	1
" " " Veszprém.	2
" " " Besztercebánya	1
" " " Nyitra	1
" " " Pécs	1
" " " Szombathely	1
" " " Vác	1
" " " Munkács	2
" " " Fejérvár	1
" " " Győr	2
" archid. " Kalocsa	2
" diecesa " Oradea	1
" " " Ciauad	2
" " " Transilvania	1
" archid. " Agria	2
" diecesa " Rosnyó	1
" " " Szepes	1
" " " Satmar	1
" " " Cașovia	1
" archid. " Alba Iulia	2
" diecesa " Lugos	1
" " gr. cat. de Orade	1
" " de Gherla	2

La olaltă: 34

§. 8. De și la alegerea acestor delegați preoțesci membrii capitulari și membrii ordurilor călugăresci special reprezentate nu participă, dar stă în liberă voe a alegătorilor a-i alege și pe aceia ca delegați preoțesci.

§. 9. Alegerea însăși se face cu votare secretă de respectivii preoți ai tractului protopopesc în adunarea tractuală convocată spre acest scop, — ér de preoțimea residențelor episcopesci ori a altor localități neîmpărțită în tracturile protopopesci și de preoții ordurilor călugăresci nerepresentate în mod special convocate a nume în adunări preoțesci de respectivul archidiacon așa, că dându-se bilele de votisare, cari să cuprindă atâtea nume, câți reprezentanți preoțesci cad pe respectiva diecesă, acelea se numără, și despre aceea, care câte voturi a primit, se lea protocol, érá acesta se trimite episcopului diecesan.

Din partea acelor preoți, cari petrec a fără de diecesa sa, alegerea se face așa, că numele aceluia, pentru care votéză, sub plic sigilat, pe care se însamnă, că epistola se referesce la alegerea autonomică, îl trimite episcopului lor diecesan, ér epistola primită la timpul său se subșterne nedesfăcută comisiunii, carea numără voturile.

§. 10. Episcopul diecesan pe lângă întevnirea unei comisiunii de cinci membri, pe cari preoțimea diecesană cu ocaziunea alegerii membrilor bisericesci îi alege prin epistolă deosebită, carea o desface episcopul, numără voturile, și pe cei aleși în întregă diecesa cu majoritate relativă de voturi ca pe reprezentanți preoțesci aleși îi prevede cu credenționale.

§. 11. La adunarea organizătoare mireniilor vor fi reprezentați:

a) prin patru deputați aleși din partea patronilor mireni catolici.

b) prin reprezentanți mireni aleși liber după diecese în cercuri electorale deosebite în proporțiune cu numărul credincioșilor catolici.

§. 12. La provocarea respectivilor episcopi diecesani patronii catolici trimit de-a dreptul primatului țării voturile sale în plicuri închise, cari să cuprindă numele alor patru din toți patronii; primatele dintre aceștia pe cei cu majoritate de voturi îi prevede cu credenționale.

§. 13. Pentru alegerea delegaților mireni în fie care diecesă se forméză cercuri electorale separate așa, că considerându-se proporțiunea stabilită în punct I, pe câte un cerc să cadă cam 60,000 de suflete, ér numărul credincioșilor, ce trece preste jumătatea acestei sume, să servescă de basă la formarea unui cerc electoral separat.

§. 14. Amésurat aceluși principiu, ca diecesele să fie conservate ca unități, diecesa și în acel cas trimite reprezentant mirean, dacă numărul credincioșilor catolici de pe teritoriul ei ar fi mai mic de cât cheea statorită.

§. 15. Amésurat principiilor mai sus desvoltate numărul cercurilor electorale pe basa datelor statistice celor mai noué (din 1869) ale populațiunii după singuraticile diecese se statorește în modul următor:

cercuri elect.	
Pe archid. de Strigon	cad 16
" diecesa " Eperjes	" 3
" " " Veszprém	" 7
" " " Besztercebánya	" 3
" " " Nyitra	" 5
" " " Pécs	" 7
" " " Szombathely	" 5
" " " Vác	" 6
" " " Muncaciú	" 7
" " " Alba Regală	" 3
" " " Győr	" 6
" archid. " Kalocsa	" 8
" diecesa " Orade	" 2
" " " Ciauad	" 10
" " " Transilvania	" 5
" archid. " Agria	" 7
" diecesa " Rosnyó	" 3
" " " Szepes	" 4
" " " Satmar	" 2
" " " Cașovia	" 5
" archid. " Alba Iulia	" 6
" diecesa " Lugos	" 2
" diac. gr. cat. de Orade	" 2
" " " Gherla	" 7
" archiabația " Pannonhalma	" 1

La olaltă: 132

§. 16. Modul, cum aú cercurile electorale în număr ast fel statorit să se croescă în privința geografică în diecesele singuraticile după raporturile locului și populațiunii, îl cuprinde conspectul special sub alăturat.

§. 17. În fie care cerc electoral se alege câte un reprezentant mirean.

§. 18. Alegător este fie care bărbat creștin cat. de 24 ani, care nu stă sub cercetare criminală, respective sub pedepsă ori nu este smintit la minte.

Érá ales pôte fi fie care alegător, care a implinit al 30-lea an al etății, dacă scie ceti și scie.

§. 19. Terminul pentru conscrierea alegătorilor îl stabilește principele primat.

Stabilindu-se terminul, purcederea electorală în fie care parohie o începe parochul locului cu aceea, că cel puțin cu opt zile înainte de termin atât în parochia matre, cât și în filialele mai depărtate și mai împoporate convocă pe credincioșii catolici, espune scopul convenirii, cetesce regulele alegerii și provócă pe credincioși, ca spre împlinirea conscrierii de lipsă și mai târziu spre conducerea alegerii din sinul credincioșilor parochiali să alegă un comitet de cinci membri.

Alegerea acésta sub presiuniul parochului se face prin votisare publică. În comitet pe parochul și pe capelanul locului, de și nu sînt mireni, alegătorii îi pot alege.

Comitetul ast fel ales își alege însăși din sinul său presidentul și notariul.

§. 20. Fie care capabil de alegere are să se conscrie, și spre împlinirea conscrierii în parochii mai împoporate și în filiile mai depărtate să se folosescă subcomitete. În atari casuri numărul membrilor comitetului de cinci se pôte înmulți tot ast fel, ca fie care subcomitet să constea din cel puțin trei membri.

Catalogul alegătorilor conscriși în timpul celor 8 zile, cari premerg alegerii, se espune spre vedere în ore care local public al comunei bisericesci, pentru ca să se dea ocaziune la îndreptarea eventualelor greșeli ale catalogului.

Cel ce la comitetul de conscriere pentru reclamația sa făcută în contra conscrierii nu află remediú, acela îl pôte urgita la comitetul central determinat mai la vale în §. 27, care comitet decide definitiv în acest obiect.

§. 21. Comitetul conscriș în §. 19 de mai sus hotăresce ziua alegerii, se îngrijesce de publicarea cuvenită a aceleia și la alegere funcționează cu o cale ca comisiune pentru stringerea voturilor.

§. 22. Votisarea se face după singuraticile parochii așa, că aceea în comunele matre și filii se sevărșesce întruna și numai în filii mai împoporate și mai depărtate se sevărșesce deosebit.

Alegerea are să se închie cel mult în decurs de trei zile de la începerea ei.

§. 23. Dreptul său electoral fie cine îl pôte deprinde numai o dată și numai în acea parohie, în care a fost conscriș ca alegător.

Cari sub titlul de patroni sînt chemați a-și deprinde individual dreptul său electoral deosebit, în comune nu mai alege, dar pot fi aleși.

§. 24. Votarea se face nemijlocit, în persoană și publice așa, că voturile numai de cât se însamnă în conspect prin comisiunea atinsă în §§. 19 și 21. Alegere prin aclamațiune nu are loc.

§. 25. Comisiunea, ce conduce alegerea, după ce a indus acurat voturile în protocol, acesta subștris de presidentul comisiunii și de cel puțin doi membri ai ei îl subșterne la centrul cercului electoral.

§. 26. În centrele cercurilor electorale se constituiesc comitete centrale din presidentul comitetului parochial al centrului și din ai comitetelor celor mai de aprópe șese parochii.

(Va urma.)

PARTE SCIINTEFICĂ-LITERARĂ.

Jertfa creștinilor.

Comentar al Liturgiilor bisericii grecesci.

(Continuare.)

II. Până și dincolo de mormânt se estinde eficacia ajutătoare și răscumpărătoare a jertfei s. Eucharistiei. Dar poate se și este iertat, să se aducă jertfa liturgică pentru toți morții fără de alegere?

Cei ce au ieșit din lumea aceasta, aceia au intrat în împărăția cerurilor, unde se bucură întru fericire și stăpânesc întru glorie, — ori au fost aruncați în iad, din care nu mai este scăpare, — ori petrec în focul curățitoriu, unde-l lămurește durerea focului și focul durerii, până se vor face deplin curați și vor pute să se înfățișeze înaintea feței lui Dumnezeu.

a) Dintre acestea trei clase ale morților numai cea din urmă e aceea, pentru care poate să se aducă și se și aduce jertfa în sens propriu. Jertfa „conform tradiției Apostolilor se aduce și pentru cei ce au adormit în Christos, dar încă nu sînt curați pe deplin.“¹⁾ Corepiscopul Baleu din Siria, carele a trăit pe la sfârșitul vîcului al IV-lea și pe la începutul vîcului al V-lea, mărturisește, că rugăciunea și jertfa sînt de folos celor adormiți: „Cei pricepuți vîd limpede, că cei adormiți au folos din priveghiări și din jertfa liturgică și din cădelnița împăcării, când preotul îi amintesc înaintea altariului. Atuncia se bucură locuitorii cerului, și iubilează, cei ce trăesc pe pămînt, și și cei adormiți saltă de bucurie; căci dîră pe ei îi chemă, ca să-i rîcorască jertfa cerescă.“ Sermane suflute, cari rabdă dureri și chinuri în focul curățitoriu, fără ca să-și potă ajuta, au lipsă foarte mare de jertfa espiătoare a s. Eucharistiei, pentru ca să li-se mijlocască de la dreptatea dumnezească scurtarea timpului celui lung al pedepsei ori să li-se domolască chinurile. Biserica întemeiîndu-se pe s. Scriptură și pe tradiția veche a Părinților a declarat, că suflutele cele ce se țin în focul curățitoriu, „se ajutoră prin bineprimita jertfă a altariului.“²⁾ Jertfa eucharistică e deci mijlocul cel mai cu efect, cel mai puternic și mai sigur, cu care se dobîndesc pe sama suflutele din focul curățitoriu mîngăere și recreare; ea le ajută mai mult de cât rugăciunile și indulgențele, mai mult de cât postirea, elemosina și priveghiările, mai mult de cât lucrările iubirii, milosteniei și evlaviei, cari cei ce trăesc, pot să le dărnescă celor adormiți. — Sermane suflute, cari se țin în focul curățitoriu, sînt pururea dispuse și gata de a primi ajutoriu și alinare. De aceea jertfa nu va fi nicî o dată lipsită de efect, de câte ori se aplică pentru ele. Cele alalte, ce ar fi să se spună aci, tôte sînt cuprinse de întunerec; noi nu scim, în ce măsură și estensiune scurtază ori alină sfînta jertfă în fiesce care cas suferințele suflutele din focul curățitoriu. Cât de curînd scapă vre unul dintre suflutele acestea din chinurile focului curățitoriu, asta atîrnă de la voința lui Dumnezeu, dreptatea căruia e în tocmai așa de nemărginită și necuprînsă ca și milostivirea lui. De aceea nu numai nu e de prisos, ci dimpotrivă în casurile cele mai multe e de lipsă, să se aducă jertfa de repețite ori pentru acela-și suflut, pentru ca el cu atît mai sigur și mai curînd să ajungă la bucuria cerescă. Asta are să se înțelegă până și de vre o liturgie, carea e înzestrată cu indulgență plenară; căci efectul real al unei atarî indulgențe, fiind că ea pentru cei adormiți potă să se aplice numai în chipul rugăciunii, încă atîrnă de la primirea milostivă a ei din partea lui Dumnezeu.

Cei adormiți pot să se împărtășescă numai într'unul din diferitele efecte ale jertfei, adecă în iertarea pedepselor temporale în urma îndestulirii dreptății dumnezeesci. Pedepsele acestea sînt pedeca cea mai de pe urmă, care-i opresce de la intrarea cea mult dorită „în loc luminos, în loc de verdéță, în loc de odihnă, de unde a fugit tîtă durerea, întristarea și suspinarea“. Ca jertfă de împăcare s. liturgie desarmază mâna lui Dumnezeu, carea a lovit greu sermane suflutele acelea, și șterge în chip direct și nemijlocit pedepsele acelea, cari ele ar avé să le rabde. — Dar și ca jertfă de cerere potă s. liturgie să contribuască la mîngăerea și scăparea suflutele celor din focul curățitoriu, de o parte prin aceea, că ea le dobîndesc de la bunătatea lui Dumnezeu iertarea milostivă a pedepselor, ér de altă parte prin aceea, că mijlocesc multe grații, cari îndemnă pe cei vii, ca să dedice pe sama celor adormiți lucrări de pocăință, indulgențe și rugăciuni.

¹⁾ Conc. Trid. sess. XXII. cap. 2.

²⁾ Conc. Trid. sess. XXXV. decr. de purgatoriu.

Biserica jertfescă și se rîgă preste tot pentru „toți, cari întru sperarea înviării și a vieții de veci și întru comuniunea lui Dumnezeu au adormit“ și pentru „tot suflutul drept, carele s'a sfârșit întru credință“, așa dară pentru tôte suflutele acelea, cari rabdă pedepse în focul curățitoriu. Inse din motive de mare moment aplicarea specială și directă a jertfei liturgice pentru cei adormiți e cu mult mai restrînsă, de cât cea pentru cei vii. Aci împotă întăit aceea, dacă ore cine a adormit fiind în comuniunea bisericească ori a fără de ea. Despre toți aceia, cari în viață și în mîrte s'au ținut de biserică în chip vizibil, se presupune, că și dincolo de mormînt trăesc în legătură cu biserică, adecă de cum va încă nu au ajuns la vederea fericitoare a lui Dumnezeu, totuși cel puțin ținîndu-se în focul curățitoriu se găesc pe cale sigură cătră fericirea aceea cerescă. De aceea biserică lasă, ca jertfa să se aducă pentru toți aceia, cari au adormit aflîndu-se în sinul ei. — Altmintea stă lucrul cu aceia, cari au adormit nefiind membri ai bisericii catolice. Adevărat că e cu puțință, ca ei fără de vina sa să fie fost osebiți de comuniunea vizibilă a bisericii, să fie adormit în starea grației și de aceea să fie ajuns la fericirea de veci ori cel puțin în focul curățitoriu. Despre tôte acestea judecă singur numai Dumnezeu, ér nu biserică. Ea ca societate vizibilă judecă numai pe temeiul faptelor esterne, vizibile; éră aceia în chip estern, vizibil nu s'au ținut de ea, — de biserică singură adevărată și singură mîntuitoare. Dar ea pe aceia, cari înainte de mîrte nu au fost fiil ei în chip vizibil, cu atît mai puțin potă să-i privească de al sîi și să-i tracteze ca pe al sîi după mîrte, éră acesta o ar face, dacă l-ar admite la împărtășirea rugăciunilor, jertfelor, binecuvîntărilor și onorificărilor sale publice. La acestea bunuri comune spirituale au drept numai aceia, cari au fost și au rîmas fiil ai bisericii până la mîrte și a nume nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și înaintea omenilor. Cu tot dreptul opresce deci biserică ori ce serbare funebră, ori ce fundațiune de liturgie pentru toți aceia, cari au murit a fără de comuniunea ei vizibilă, adecă pentru toți, cei ce nu au fost catolici, fie fost ei membri ai vre unei confesiuni creștine ori necredincioși. De cum va ar purcede alt fel, atuncia ar primejdui dogma despre exclusiva sa adevărată și îndreptățire și ar deschide pîrtă largă indiferentismului în lucruri de ale credinței. — Până când ereticii și necredincioșii sînt încă în viață, până atuncia jertfa se potă aduce pentru ei, pentru ca să li-se dobîndescă grația întorcerii. Dară cu mîrtea încetază puțință întorcerii lor. De aci provine deosebirea rînduelilor bisericesci cu privire la aplicarea preoțescă a rodurilor sacrificiale pentru necatolicii vii și morți. — Unii vor să facă deosebire între aplicarea publică și între cea tainică a s. liturgiilor pentru necatolicii morți și vor să privească pe cea din urmă de iertată, când ea se face cu condiția, dacă acei necatolicii sînt în focul curățitoriu și prin urmare sînt capabili de a primi roduri de ale jertfei liturgice. Ei își spriginesc părerea acesta pe principiul, că „favores sunt ampliandi“. Dar alții se provocă în contra acestei păreri la principiul: „Ubi lex non distinguit, neque nos distinguere debemus.“ Ei zic, că biserică condusă de motive raționale a oprit ori ce celebrare și aplicare a s. liturgiilor pentru toți necatolicii morți. Ea nu e deci responsabilă pentru paguba, ce potă să o producă chiar și dincolo de mormînt osebirea de la comuniunea vizibilă a ei. De altmintea necatolicii morți, de cum va sînt capabili de a primi roduri sacrificiale, nu sînt de tot eschiși de la înrîurînta jertfei cea bogată de binecuvîntări. Dîră în general biserică se rîgă și jertfescă și pentru ei, și când biserică aduce jertfa pentru tôte suflutele, cele ce sînt în focul curățitoriu, în folosul jertfei a bună samă se împărtășesc și ei. Ast fel zic contrarii aplicării tainice pentru necatolicii morți. Inse chiar observarea lor amintită mai pe urmă pare a spune, că intențiunea, ce a avut-o biserică statorînd oprirea aplicării pentru necatolicii morți, nu a fost, ca aceștia să fie eschiși în chip absolut de la aplicarea s. liturgiilor, căci adevărat că „ubi lex non distinguit, neque nos distinguere debemus“, dară totuși „possumus distinguere“, când din causă rațională „favores sunt ampliandi“.

Cu tôte acestea rîmâne adevărat, că fiil bisericii catolice atît în viață cât și după mîrte pot să aibă parte de multe grații și avantajuri spirituale, de la cari necatolicii sînt eschiși. Acesta e un favor nemeritat și o preferire, care nu se potă prețui în de ajuns, și pentru care datorim lui Dumnezeu cu mulțămîta cea mai mare. Cu o cale avem să lăudăm și să preamărim bunătatea și blîndéța lui cea nemărginită, cu care permite, ca unul să potă

satisfacă pentru altul, dară mai ales pentru că în s. jertfă a liturghiei ne-a dăruit un mijloc așa de ales și lucrătoriu, cu care putem aduce sermanelor suflete în durerosul lor exil mângăere, ajutorare și recreare nespuse de multă. Fie încă pe atât de mare și de rece posomorâla negurei, ce ne împrejură pe noi aci pe pământ și împrejură mai virtuos pe cei ce se țin în locul curățitoriu, de pe mii de altare luminează lumina trupului clarificat al lui Christos și aruncă razele sale până în ceri și până la fața dreptului Părinte al nostru și o face, să lucescă de grație și iubire părintească, și de la scaunul împărătesc al lui Dumnezeu razele acelea se reflectează și pătrund până în întunecimea locului curățitoriu, pentru ca lumina vecinică a patriei cerescă să lumineze și celor ce șed acolo într-un întunec și în umbra morții.

b) Pentru cei osîndiți la osîndă de veci nu pôte și nu

este iertat să se aducă în nici un chip sfînta jertfă. Pe samă lor nu există nici scăpare din chinuri nici alinare a chinurilor. Ei asemenea unor mlădițe uscate sînt cu desevărgire tăiați din viața cea adevărată Isus Christos; ei sînt eschiși pentru vecie din comuniunea sfinților. Ferbințela chinurilor lor nu o domolesce nici un picur de apă; în întunecimea iadului în veci nu pătrunde nici o rază luminosă de sperare. — Tot asemenea nu se cade a aduce jertfa liturgică pentru prunci, cari au murit neajunși la usul rațiunii și nebotezați. Ori care ar fi sôrtea lor vecinică, atîta e sigur, că ei în chip nestrămutat sînt eschiși nu numai de la fericirea supranaturală vecinică, ci și de la ori ce împărtășire în bunurile acelea supranaturale, cari le-a dobîndit Christos pe sama nămului omenesc, și cari se aplică singuraticilor mai ales și prin jertfa s. Eucharistii.

(Va urma.)

Ben Hur

saŭ

Zilele lui Mesia

de Lew. Wallace.

(Continuare.)

În mijlocul schimbării de vorbe ôre cine voia, să dea deslușiri. Când o vădu această Messala, îl opri zicînd: „Vinul încă n'a sosit, Drus; și pe cum veți, eu țin Pitiile cele peștițe de lanț ca pe nisele cânii. Ce privesce pe Arriŭ, voiŭ să-mi însușesc părerea ta, dacă-mi vei istorisi mai multe despre el.”

„Ei bine, fie el Roman ori ũdeu, — și — pe marele Pan — asta n'ô zic din lipsă de respect față cu sentimentele tale, Messalo! — acest Arriŭ e frumos și viteaz și cu minte. Împăratul l-a imbiat cu favorul și patronajul sŭu, și el a refuzat. El a sosit aci în chip tainic și încunjură societatea, ca și cum s'ar privi de mai bun ori de mai rŭu, de cum sîntem noi cei alalți. În școlile de luptă a fost neîntrecut. El se juca cu uriașii cei cu ochi albaștri de la Rin și cu boii cei necornuți ai Sarmăției, ca și cum ar fi fost nisele nuiete de salcă. Duumvirul l-a lăsat bogății mari. El iubescă cu patimă armele și nu se gîndescă fără numai la răsboiŭ. Maxențiu l-a introdus în familia sa, și el avea să ne fie pe mare soț de călătorie, dar la Ravena l-am perdut din ochi. Cu tôte acestea a sosit și el sănătos aci. Astă dimineță am auzit despre el. Perpol! În loc ca să mŭrgă în palat ori în citadelă, el și-a depus bagajul într'ô ospătărie și a dispărut din noŭ.”

La începutul acestor cuvinte Messala ascultase cu nepăsarea cea mai urbană. Mai apoi i-se trezise luarea a minte. Mai pe urmă își ridică mîna de pe pocalul cu cubi și zise: „Auzi, Caie? Auzi?”

Un tînăr de lângă dînsul, rŭspunse vesel de atîta atențiune:

„Nu ași fi prietinel teŭ, Messalo, dacă nu ași asculta.”

„Aduci-ți a minte de omul, care te-a trântit astăzi la pământ!”

„Pe buclele de dragoste ale lui Bac! Dar nu-mi e jupuit umŕul, pentru ca să ajute memoriei mele?” El însoti cuvintele sale cu o mișcare a umerilor, de-i dispărură urechile.

„Ei, dă mulțămită zeitelor sorții tale, — am descoperit pe inamicul teŭ. Ascultă!”

Messala se întorse apoi cătră Drus.

„Spune-ne mai mult despre el, — Perpol! — despre el, care e ũdeu și Roman de o dată, — pe Feb! o combinație, care ar pute să facă amabil și pe un centaur! Ce haîne pŕtă, Druse?”

„Jidovescl.”

„Auzi, Caie?” zise Messala. „Omul acela e tînăr, — una la mînă; el are fața unui Roman, — două la mînă; pŕtă haîne jidovescl, — trei la mînă; în școlile de luptă atrînă gloria și norocul de la brațe, cari pot arunca la pământ un cal ori pot rŕsturna o căruță, după cum cere lipsa, — a patra la mînă. Și Druse, ajută din noŭ amicului meŭ. Acest Arriŭ fără îndoelă vorbesce mai multe limbi, — alt fel n'ar pute, să se schimbe așa, — astăzi ũdeu, mîne Roman. Dar bogata limbă a Atenei, — vorbesce-o?”

„Așa de curat, Messalo, cât ar fi putut să se producă pe Istm ca recitator.”

„Auzi, Caie?” zise Messala.

Caiŭ rŭspunse: „Aud, ori apoi nu sînt eu însu-mi.”

„Scusă, Druse, scusați-mŕ toți, că grăesc ast fel în ghicitori,” zise Messala într'un ton cuceritoriu. „Pe toți zeii caști! eu nu voiam, să-ți încordez urbanitatea până la punctul, în care se rumpe, dar acuma trebuie să-mi ajuti. Veți!” și el era își puse mîna pe pocalul cu cubii, „veți, cât de tare țin eu pe Pitia și taîna ei! Tu grăiaŭ, pare-mi-se, despre o taîna, ce stă în legătură cu sosirea fiului lui Arriŭ. Spune-mi ôre ce despre ea.”

„Nu e nimica, Messalo, nimica,” zise Drus, „o poveste pe sama copiilor. Când Arriŭ bŕtrănul vîsla urmărind pe mare pe pirăți, nu avea nici muiere nici prunci; el se întorse a casă cu un prunc, — cu acela, despre care grăim, — și-l adoptă în ceea zi.”

„Îl adoptă?” repeți Messala. „Pe ze! Druse, tu-mi trezesci interesarea! Unde a găsit duumvirul pe pruncul acela? Și cine a fost el?”

„Cine ți-ar pute rŭspunde, Messalo? Cine, dacă nu însu-și Arriŭ tînărul? Perpol! în luptă duumvirul, — pe atunci era numai tribun, — își perdu galera. O nae, ce se rentorcea, îl găsi pe el și încă pe unul, — singurii, cari și-au scăpat viața dintre ômenii galerei, — plutind pe aceea-și scândură. Vŕ istorisesc acum istoria scăpării, carea are cel puțin avantajul, — că nici când nu s'a dementat. Se spune, că soțul duumvirului pe plută a fost un ũdeu.”

„Un ũdeu!” repeți Messala.

„Și pe de-asupra sclav.”

„Ce zici, Druse, a fost sclav?”

„Când îi ridicară pe cei doi pe nae, duumvirul era în armatura de tribun, ér cel alalt în haîne de vîslă.”

Messala până acum se răzimese ședînd pe scaun, ér acum se îndreptă.

„Un sclav de galeră,” — el rosti cuvintele dejositoare rărîte silabă de silabă și privi în jur de sine. Întăia ôră în viața sa

era nedumerit. Chiar acum intră un șir de sclavi în sală, uni cu urciôre mari cu vin, alții cu coșerci cu pôme și cu prăjitură, alții cu fîngi și pocale, cari aprôpe tôte erau de argint. La vederea lor cuprinse pe toți din noŭ viață. Messala se sui pe scaun.

„Bărbați de lângă Tibru,” zise el cu glas limpede, „să schimbăm așteptarea acêsta a sosirii beliducelui nostru într'ô sŕrbătôre a lui Bac. Pe cine alegeți de rege al beției?”

Drus se ridică.

„Cine ar pute să fie mai marele nostru,” zise el, „dacă nu însu-și dăruitorul sŕrbării? Romani, rŭspundeți!”

Ei rŭspunseră cu aprobări șgomotôse și vesede.

Messala luă cununa de pe capul sŕu și o întinse lui Drus. Acesta se sui pe masă și în vederea tuturor o puse din noŭ pe capul lui Messala făcîndu-l ast fel de mai mare al orgiei.

„Am adus căți va prietini, cu mine,” zise el, „cari tocmai se sculară de la masă. Pentru ca sŕrbătôrea noastră să primescă consacrarea obiceiului sfințit, aduceți aici pe acela dintre ei, pe care l-a biruit mai tare vinul.”

O învălmășelă de glasuri rŭspunse:

„Aici e, aici e!”

Și de pe padiment, unde zăcea, ridicară pe un tînăr și-l aduseră. Frumșeta lui era așa de femeescă, în cât ușor l-ar fi putut privi de zeul vinului, — numai cununa îi lipsia pe cap și thyrul în mînă.

„Puneți-l pe masă!” demandă stăpănul orgiei.

Atunci aflară, că el nu putea ședé.

„Ajută-l, Drus, pe cum să-ți ajute frumoșa Nionă.”

Drus luă pe tînărul imbetat în brațe.

Apoi agrăi Messala între tăcere adâncă pe tînărul moiat de vin zicînd: „O Bac, cel mai mare între ze! fiŭ nŕue bun în nŕptea acêsta. Și pentru mine și pentru acești venerători ai tei îți dedic cununa acêsta,” o luă cu reverință de pe capul sŕu, „pe sama altariului teŭ din dumbrava Dafnei.”

El se plecă, puse cununa érá pe buclele sale, se plecă din noŭ, ridică pocalul de pe cubi și zise ridînd: „Uite, Drusul meŭ, pe măgariul lui Silen! danarul e al meŭ!”

Se porni o chiuitură, cât se cutrŕmura padimentul, și cariatidele schimosite păreau a salta, — orgia se începu.

(Va urma.)

Editor și redactor rŭspundător:

Dr Victor Szmigelski.

Pilulele curăţitoare de sânge

numite mai de mult pilule universale ale lui

I. PSEHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru că în adevăr există multe bôle, în cari aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr escelent.

De mulţi ani aceste pilule sînt pretutindenea lăţite, şi puţine familii vor fi, în cari să lipsescă o mică proviziune din acest escelent mijloc de casă.

De mulţi medici aceste pilule au fost şi sînt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor bôlelor, cari se nasc din *mistuirea rea* şi din *obstipaţiune*, ca: *perturbaţiuni în circulaţia ferii*, *bôle de ficat*, *slăbirea maţelor*, *colică*, *congestiuni de sânge la creeri*, *hemoroidi etc.*

Prin însuşirea lor curăţitoare de sânge ele sînt de efect cu deosebire bun la *anemie* şi la bôlele rezultate din acesta, ca: *gălbănirea*, *dureri de cap nervoase* etc. Afară de aceea aceste pilule curăţitoare de sânge lucră atît de domol, în cât nu causază nici cea mai mică durere, şi prin urmare pot fi luate fără grije şi de persoanele cele mai slabe şi chiar şi de copil.

Aceste *pilule curăţitoare de sânge* se produc veritabile *singur numai în farmacia la „Mêrul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena*, şi costă o şatulă cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 şatule costă fl. 1.05, trimitere francată cu rambursă fl. 1.40. Trimiţendu-se banii înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puţin ca o ruletă nu se pôte espeda.

NB. În urma lăţirii lor mari aceste pilule sînt imitate sub cele mai diferite forme şi numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curăţitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* şi a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucţiune de întrebuiţare este provădută cu iscălitura *I. Pserhofer* şi care pörtă pe inscripţia coperişului aceea-şi iscălitură cu scrisore *roşie*.

Dintre nenumăratele scrisori, în cari consunenţii acestor pilule mulţămesc pentru sănătatea redobîndită după cele mai diferite şi mai grele bôle, lăsăm să urmeze aici numai puţine, cu observarea, că ori cine, care le-a folosit numai o dată, le recomandă mai de parte:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fi! atît de bun şi trimite-mi' ăraşi 15 suluri din neintrecutele Dtale piluri pentru curăţirea sîngelui, cu rambursă postală. Şi prin această îţi exprim sincera mea mulţămîită pentru puterea miraculoasă, a pilurilor Dtale.

Rămân cu deplină stimă *Francisc Paulistik, Köln-Lindenthal*

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Vocea lui Dumnezeu a fost, că m'at venit în lume. Pilulele DV., ăr acum Vă scriu despre rezultat: m'am fca răcit în patul născerii, aşa că n'am mai putut lucra nimica şi sigur m'at fi deja mörta, dacă nu m'ar fi scăpat miraculoşele Dvostre pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru acesta. Am încredere, că pilulele Dvostre mă vor vindeca de tot, pe cum at dat şi altora sănătatea.

Teresa Knifc.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulţămîită în numele mătuşei mele de 60 de ani. Acesta a păţimit 5 ani de catar

cronic de stomac şi de bôlă de apă. Viaţa îi era chin, şi se credea deja perdută. Din întimplare a căpătat o şatulă din escelele Dvostre pilule curăţitoare de sânge şi după întrebuiţarea mai lungă a acestora s'a vindecat.

Cu distins respect *Iosefa Weinzettel.*

Eichengraberamt, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabil Domn! Devotat subscrisul mă rog a-mi trimite încă o dată 4 rulete din pilulele Dvostre într'adevăr folositoare şi escelente. Nu pot întrelăsa a Vă exprima deplina mea recunoştină despre valoarea acestor pilule, cari le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor, ori unde voi ave prilej. Despre această mulţămîită a mea Te impuneresc, să faci ori ce întrebuiţare publică.

Cu distins respect *Ignatie Hahn.*

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia austriacă, 8 Octombrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 şatule din pilulele Dvostre universale curăţitoare de sânge. Numai miraculoşelor Dvostre pilule am să mulţămesc, că am scăpat de o bôlă de stomac, care m'a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici când din casa mea, şi Vă exprim prin această cea mai călduroasă a mea mulţămîită.

Cu cel mai mare respect *Anna Zwickel.*

Licuer de plante alpine de *W. Ottm. Bornhard* din Lindau în contra tuturor suferinţelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alife americană în contra podagrei, cel mai eficace mijloc în contra afecţiunilor podagrose şi reumatice: ca dureri pe şirul spinării, junghiuri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinţi, dureri de cap, junghiuri în urechi, fl. 1.20.

Pomadă de Tannochinină de *I. Pserhofer* de un şir lung de ani recunoscut chiar şi de medici, ca cel mai bun remediu pentru creşterea părului. O dosă mare elegant confecţionată 2 fl.

Emplastru Universal de prof. *Stuedel*, în contra ranelor produse prin armă, pe cum şi contra ranelor maligne, umflăturilor la picioare şi glandule, contra furneului şi cöcerii de deget, contra cöcerii peptului şi picioarelor podagrose şi multe alte asemenea manifestăţiuni. 1 borcan 50 cr., trimiterea francată 75 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, răguşelei şi tusei, 1 şatulă 35 cr., trimitera francată 60 cr.

Spirit de luate cu şi fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de *I. Pserhofer*, de mulţi ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, pe cum şi în contra ori şi căru! fel de rane învechite. 1 borc... 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Sirup de plantagină un remediu de casă în general cunoscut, escelent contra guturaiului, răguşeli, tusă convulsivă etc. 1 flacon mic 50 cr., 2 flacone cu trimitere francată 1 fl. 50 cr.

Esenţă de viaţă (picături de Praga) în contra stomacului stricat, mistuirea rea, dureri abdominale de tot soiul, un remediu escelent de casă, 1 flacon 22 cr., 12 flacone 2 fl.

Sare universală curăţitoare de *A. W. Bullrich*. Un remediu escelent în contra tuturor consecuenţelor misturii neregulate, ca: dureri de cap, ameţeli, crampi de stomac, arsură de stomac, hemoroide obstipatic etc. 1 pachet 1 fl.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Prav contra asudării picioarelor. Acest prav delătură asudarea picioarelor şi mirosul acestora, conservă ghetele şi este probat nesticăcios. Preţul unei şatule 50 cr., trimiterea francată 75 cr.

Balsam de guşe remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr., trimiterea francată 65 cr.

Kola preparete a lui *Stoll*, mijloc escelent pentru întărirea nervilor, pentru bolnavi de stomac şi contra bôlelor de maţ. 1 litru Elisir Kola sau vin fl. 3.—, 1/2 litru 1 fl. 60 cr., 1/4 litru 85 cr.

Elisir Kola imperial în butelii de câte 5 fl. 50 cr., 3 fl., 1 fl. 60 cr. Mia-Poko mijloc escelent în contra durerii de cap, durerii de măsele, a reumatismului etc.

A fără de preparatele aici numite se află toate specialităţile farmaceutice anunţate în ziarele medicale austriace şi în cele străine şi la cerere se procură prompt şi ieftin toţi articoli, cari nu se vor afla pôte în deposit.

Trimiterile prin postă se efectnesc cât se pôte de lute, trimiţendu-se banii înainte; comande mai mari se trimit cu rambursă. Comandele se vor efectui francate numai atunci, când se va trimite preţul înainte, şi în cazul acesta speşele postale sînt mult mai mici.

Ca veritabile sînt a se privi numai acele, a căror asignaţiune pörtă în colöre neagră numele **I. Pserhofer**, şi acele şatule, ce pörtă pe coperiş acela-şi nume în colöre **roşie**.

Farmacia lui **I. Pserhofer** „la mêrul de aur al imperiului“ Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

În deposit: **Ioan Török**, Budapesta, Királyuteza 12.